

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 43-44

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 5 de noviembre - 5. novembra 2009

VOJNA IN REVOLUCIONARNO NASILJE

MARKO KREMŽAR

Dediči komunističnega totalitarizma, ki v Sloveniji trenutno sestavljajo demokratično vlado, so izglasovali „Dopolnitev zakona o vojnih grobiščih”, ki je bila objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije dne 18. septembra 2009. Na ta način naj bi pokopali mrtve, pomirili žive in potegnili črto pod še trajajočo polpreteklostjo. Ker pa beremo v šestem členu tega zakona, naj bo zapisano „na grobiščih žrtev vojne - po vojni usmrčenih oseb”, da počivajo tam „žrteve vojne in revolucionarnega nasilja”, morda ni odveč, če se vprašamo, kako je mogoče, da so med vojnimi žrtvami osebe pomorjene po vojni? Ali se je pričelo pri nas revolucionarno nasilje res šele po koncu vojne? Kdaj se je v Sloveniji revolucija pričela, koliko časa je trajala in kdaj naj bi se končala? Kje je pri nas potekala meja med vojno in revolucijo?

Vojni dogodki so se pričeli za nas na cvetno nedeljo leta 1941, na dan, ko so nacisti s severa in fašisti iz zahoda navalili na Jugoslavijo, katere del smo takrat bili. Med te dogodke spada tudi sodelovanje slovenskih komunistov pri sabotiranju jugoslovanske vojske. Tako sodelovanje s sovražnikom, ki je bil na tem, da postane okupator, so opravičili deloma tako, da so kazali na namišljene prednosti Hitlerjevega nacionalnega socializma, ki je hitro pometel z demokracijo, predvsem pa s takratnim zavezništvom med Hitlerjem in njihovim nespornim vodjem Stalinom. Zavezništvo, ki je omogočilo Hitlerju, da je lahko pričel drugo svetovno vojno, je bilo potrjeno z znanim paktom, ki sta ga podpisala zunana ministrica Molotov in Ribbentrop. To so kasneje razlagali komunisti kot „taktično zavezništvo”, ki pa je bilo zelo realno, ko so nemški nacisti s pomočjo boljševiških sovjetrov napadli in zasedli Poljsko, ali ko so Stalinovi ljudje pomorili pri Katynu na tisoče poljskih oficirjev in izobražencev. Temu zgledu slovenska partija takrat še niso mogla slediti, je pa zato takoj ustanovila Antiimperialistično fronto (AF), namenjeno boju proti zahodnim zaveznikom, tradicionalnim nasprotnikom tako nacističnega kakor komunističnega totalitarnega socializma.

Da je bilo zavezništvo, sodelovanje ali če hočemo uporabiti tuj izraz, kolaboracija, med Hitlerjem in Stalinom več kot le beseda, sta oba voditelja dokazala z dejani. Razdelila sta si Evropo. Med tem ko si je prvi prisvojil Češkoslovaško in Avstrijo, je drugi zasedel Estonijo, Letonijo in Litvo pa napadel Finsko, ki pa se je temu uprla. To so bili vojni dogodki v času ko je bila kolaboracija komunistov z nacisti več kot le simbolična.

Z napadom Nemčije na Sovjetsko zvezo pa so se stvari spremenile. Antiimperialistična fronta je postala čez noč Osvobodilna fronta (OF), ki se je razglasila kot edina odporniška sila proti okupatorjem. Komunisti so si v obrambi Sovjetske zvezze čez noč pričeli lastiti monopol nad osvobodilnim bojem. Kdor se jim ni podredil, je bil razglašen za izdajalca. Pri tem komunistični aktivisti niso niti malo

(nad. na 2. strani)

Ob prazniku Vseh svetih

Praznik Vseh svetih v Cerkvi obhajamo že skoraj 1200 let, najstarejša pričevanja o praznovanju pa segajo v 4. stoletje v Siriju. Katoliška cerkev je praznik sčasoma umestila na začetek zime, na 1. november, zaradi poganskih kultur zgodnjega srednjega veka. Poganski narodi so namreč skušali s hrupom, kričanjem in rotenjem pregnati duhove teme in smrti, Cerkev pa se je s praznikom vseh svetih že lela postaviti na stran večnega veselja v Bogu, v njem pa vse nosi pečat večnosti.

V evangeliju na praznik Vseh svetih - blagri - ni poudarka na predpisih, zakonih, ampak navdih za življenje človeka, rešenega

vseh lažnih zemeljskih bogov in strahov, ki zaupa v moč božje ljubezni, ki se je razodela po Jezusu Kristusu. Kdor živi po blagrib, je na poti svetosti.

Na ljubljanskih Žalah je v nedeljo, 1. novembra 2009, ljubljanski pomožni škof dr. Anton Jamnik najprej molil za rajne pri spomeniku padlim v vojni za Slovenijo. Ob njem so bili tudi vojaški duhovniki ter policijski duhovnik, sodelovala pa je Slovenska vojska. Nato pa je ljubljanski nadškof Alojz Uran daroval ob 15. uri ob številnih duhovnikih sveto mašo v cerkvi Vseh svetih. Po maši je ob grobovih škofov in duhovnikov molil za rajne.

Hrvaški sabor je v ponedeljek 2. novembra, po deveturni razpravi, dal vladi soglasje za podpis arbitražnega sporazuma o meji s Slovenijo z navadno večino.

Za bilo 80 poslancev, proti večini manjših opozicijskih strank, poslanci glavne opozicijske SDP pa vzdržani. Poslanci so glasovali poimenko na predlog Hrvaške demokratske zveze Slavonije in Baranje (HDSSB).

Poslanci so hkrati tudi dali vladi soglasje za objavo enostranske izjave o neprejudiciranju, ki jo želi vlada objaviti po podpisu in pred ratifikacijo arbitražnega sporazuma. Vse to potem, ko so tudi hrvaški mediji objavili besedilo sporazuma.

V sklepni besedi pred glasovanjem je premierka Jadranka Kosor dejala, da se bo s poslanci

znova srečala do konca leta, ko bodo razpravljali o ratifikaciji arbitražnega sporazuma. Ker bodo takrat morali odločati z dvotretjinsko večino, pa pričakuje, da poslanci SDP ne bodo „konstruktivno vzdržani”, temveč bodo ratifikacijo podprli.

Predsednik največje opozicijske Socialdemokratske stranke (SDP) Zoran Milanović je pred glasovanjem pojasnil, da bodo poslanci SDP na glasovanju „konstruktivno vzdržani”. Napovedal je tudi, da SDP ne bo podprt ratifikacije sporazuma, če ne bosta tako Hrvaška kot Slovenija ohranili pravico iz prvega predloga evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna, da bosta državi sami predlagali sodnike arbitražnega sodišča. Milanović je med drugim tudi dejal, da gre pri omenjenemu sporazumu za

„diplomatski kiks“. Ponovno je tudi poudaril, da je nepredstavljenovo, da arbitri še niso znani.

V razpravi je med drugim ocenil, da pomeni arbitražni sporazum „zaroto proti Hrvaški“ in da je naloga arbitražnega sodišča najti povezavo Slovenije z odprtim morjem. Milanović je še menil, da gre za sporazum „vzemi ali pusti“, če ga Hrvaška ne bo sprejela, pa še deset let ne bo vstopila v EU. Spomnil je tudi, da je večina hrvaških strokovnjakov za mednarodno pravo soglasna, da sporazum za Hrvaško ni dober.

Tudi na slovenski strani sledijo izjave proti sporazumu. Pretekli teden se je negativno izrekel predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle. V podobnem tonu je izjavo na snov je podal tudi Svetovni slovenski kongres.

Poklon žrtvam Hude Jame

Predsednik države Danilo Türk, premier Borut Pahor in predsednik DZ Pavel Gantar so na praznik vseh svetih, v nedeljo 1. novembra, položili venec ob vhodu v Barbarin rov v Hudi Jamu pri Laškem in se tako poklonili tamkajšnjim žrtvam.

Kdo so žrtve, zakopane v rovu Barbara, ni znano, po nekaterih navedbah pa naj bi bili med njimi slovenski domobranci in tudi Hrvati. Kot je znano, so trupla v Barbara rovu v Hudi jami odkrili marca letos. Preiskovalci doslej na truplih niso odkrili strelnih ran, zato domnevajo, da so ti ljudje umrli zaradi zastrupitve s plinom.

A z deli odkrivanja so težave. Zgodovinar in vodja evidentiranja prikritih grobišč Mitja Ferenc je pred vhodom v Hudo Jamo povedal, da v državnem proračunu za leto 2010 in 2011 ni namenjen niti evro za ureditev Barbara rova in kostnice na Teharjih, potrebovali pa bi vsaj milijon evrov. Prav tako se letos zaradi pomanjkanja sredstev ni izvajalo niti sondiranje prikritih grobišč.

Na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve so zavrnili trditve Feranca glede pomanjkanja proračunskega sredstev za ureditev Barbara rova in kostnice na Teharjih. Za urejanje grobišč je v letu 2010 predvidenih 258.000,50 evra, navajajo na ministrstvu. Pojasnili so, da je v proračunu za prihodnje leto poleg že omenjenih sredstev za urejanje grobišč predvidenih še 550.566 evrov za vzdrževanje grobov v Sloveniji. Ta sredstva pa da vključujejo tudi sredstva za ureditev Barbara rova v Hudi Jamu pri Laškem.

Ferenc je v kasnejšem pismu za medije posredoval zapisnik seje komisije za reševanje vprašanje

prikritih grobišč z dne 20. oktobra in izpostavlja sklep komisije, v katerem ta „zaskrbljenostjo ugotavlja, da je prišlo do zaostankov pri izvajaju del v Hudi jami“, in sicer niso odobreli niti dela, za katere so bili že pred meseci opravljeni javni razpisi. Poleg tega je iz zapisnika razvidno tudi,

da je komisija obravnavala kritične pripombe Feranca v zvezi z zastojem pri evidentiranju in sondiraju prikritih grobišč. Člane komisije je opozoril, da od maja ni več evidentiranja in sondiranja, ni geodetskih odmer sondiranih grobišč, ni urejanja sondiranih in geodetsko odmerjenih grobišč.

Iz zapisnika omenjene seje je še razvidno, da je tudi član komisije Marko Štrovs, sicer predstavnik ministrstva za delo, navedel, da v predlogih proračunov za leta 2010 in 2011 ni potrebnih dodatnih sredstev za prekop in pokop žrtev ter ureditev pokopališč zunaj jame in izvedbo drugih potrebnih del.

Ferenc je postregel s podatkom, da so doslej iz Barbara rova iznesli 726 trupel, med njimi so tudi ženske, otrok ni, zdaj pa čakajo, da država najde prostor in pokopljje njihove posmrtnje ostanke. Ta prostor naj bi bil v neposredni bližini Hude Jame, kdaj bodo posmrtni ostanki pokopani pa Ferenc ni mogel napovedati, saj so po njegovih oceni birokratski postopki zelo počasni.

Na vprašanje, koliko je še trupel v Barbara rovu, je Ferenc odgovoril, da so na petih metrih v prvem jašku, ki je globok okrog 48 metrov, doslej odkrili čez 300 trupel, kar pomeni, da je v tem jašku še okoli 2500 trupel. Trupla naj bi bila tudi v drugem in tretjem jašku.

Kakšen družinski zakonik?

Ministrstvo za delo je le še 30. oktobra sprejelo predloge na osnutek družinskega zakonika, ki je v času javne razprave močno razdelil javnost.

Nasprotniki dokumenta od vlade pričakujejo, da bo umaknila predlog, ki istospolne skupnosti izenačuje z drugimi družinskimi skupnostmi, sicer napovedujejo referendum. O tem bo odločalo ustavno sodišče, pravi vlada.

Predlog novega družinskega zakonika, ki med drugim predvideva izenačitev istospolnih zakonskih skupnosti z drugimi družinskimi skupnostmi ter gejevskim in lezbičnim parom daje možnost posvojitve otrok, je razdelil tako strokovno kot politično javnost. Tudi po koncu javne razprave namreč

zagovorniki in nasprotniki predloga še odločneje vztrajajo vsak na svojem bregu.

Predlog je tudi v civilni družbi sprožil številne odzive, po zadnjih javnomenjenskih raziskavah pa mu nasprotuje več kot dve tretjini državljanov. Možnost, da bi otroke lahko posvojili tudi istospolni, podpira le 22,7 odstotka vprašanih.

Nasprotniki dokumenta pričakujejo, da bo predlagatelj upošteval pripombe in predloge, ki so jih poslali v času javne razprave. Z napovedjo referendumu vztrajajo pri umiku vladnih predlogov, ki širijo koncept družine, saj to po njihovem predpričanju razvrednoti družino, ki jo tvorijo oče, mati in otrok.

20 let SKD

Nekdanji predsednik Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) Lojze Peterle se je ob 20. obletnici ustanovitve SKD udeležil okroglo mize v Muzeju novejše zgodovine.

Z ustanovitvijo Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) „smo žeeli, da bi kristjani - ki so najbolj plačali v letih komunistične diktature - postali celi politični ljudje. Da niso kristjani samo doma, ampak da so tudi javna, politična bitja“, je dejal.

„Očitno so bili Slovenski krščanski demokrati stranka, ki so jo ljudje najbolj pričakovali,“ je Peterle odgovoril na vprašanje, zakaj so se leta 1989 katoliki oz. kristjani organizirali v stranko šele konec leta. Dodal je, da so to pokazale volitve leta 1990, ko je SKD med strankami koalicije Demos dobila največ glasov. Peterle je pojasnil, da so ustanovitev samostojne politične organizacije najavili že na ustanovnem zboru Slovenske demokratične zveze (SDZ) januarja 1989.

2. novembra 1989 se je začelo ustanavljanje odborov stranke na terenu, je dejal Peterle in dodal, da so takrat videli, „kako uspešna je bila partija z diskvalificiranjem vere, vernikov in Cerkve“. Komunistična partija je namreč kristjanom, tako Peterle, govorila, da je krščanstvo le intimno prepričanje za zasebno, na pa za javno rabo.

Kot je dodal, so ga v tistih časih nekateri ljudje spraševali, ali se sploh spodobi, da se kristjani politično orga-

nizirajo. Po Peterleovih spominih so bili ljudje v tistem obdobju, pred prvimi večstrankarskimi volitvami spomlad 1990, prestrašeni in potlačeni, saj niso upali javno pokazati svojega navdušenja nad SKD. Obenem je pojasnil, da so jim javnomnenjske ankete pred temi volitvami namerile le nekaj odstotkov. „Nato se je zgodila presenetljiva zmaga, tudi za partnerje v Demosu,“ je poudaril. Prepričan je, da je do tega prišlo zato, ker so kristjani svojo voljo izrazili šele tam, „kjer so se počutili varne, kjer jih nihče ne bo nadzoroval“.

Seveda pa obstaja tudi polemika o „lastništvu“ dedovanja SKD. „Z združitvijo SLS in Slovenskih krščanskih demokratov (SKD) je današnja SLS postal tudi naslednica SKD, in to ne le v pravnem pomenu, temveč tudi v vsebinskem“, so ob 20. obletnici ustanovitve SKD sporočili iz SLS.

V SLS so v sporočilu za javnost pojasnili, da se pri vsebinskem nasledstvu nikakor ne lastijo ekskluzivnosti, poudarjajo pa, da ima SLS v svoji preambuli temeljnega programa izpostavljena prizadevanja za krepitev krščanskih vrednot v slovenski družbi in zastopanje krščanskih vrednot še posebej v primerih, ko gre za vprašanje družine, socialne pravičnosti in solidarnosti.

„Eden glavnih pobudnikov združitve je bil tudi Ivan Oman, ki je skupaj z nekaterimi drugimi verjel, da se morajo krščanske vrednote in

kmečke korenine povezati, da bo Slovenija ohranila svojo identiteto in tradicionalne vrednote,“ pojasnjujejo v SLS.

Ob tem dodajajo, da po združitvi SLS in SKD kot združena stranka SLS-SKD ni mogla izkoristiti vseh svojih potencialov, ki so prišli z združitvijo, „ker je žal prišlo do odcepitve dela takratnega SKD in ustanovitve nove politične stranke NSI“. Kljub temu v SLS verjamejo, da bo SLS kot dedič stoteletne SLS, „prve demokratično ustanovljene slovenske politične stranke v letu 1988 in SKD, ustanovljene leta 1989, uspela v bližnji prihodnosti odigrati to vlogo, zaradi katere je bila izvedena združitev SLS in SKD“.

Zbrane na obletnici ustanovitve SKD je pozdravila tudi predsednica NSI Ljudmila Novak. „Mi izhajamo iz SKD, smo del te zgodovine,“ je poudarila. Ob tem je pojasnila, da sicer niso formalni, temveč ideološki nasledniki SKD.

Po njenem mnenju je navdušenje nad SKD po njeni zmagi leta 1990 upadala zato, „ker nismo znali obrti politike, kjer je potrebno delo z medijimi“, kjer so v ozadju tudi razne spletke. Po njenih besedah se kristjani ne znajo „riniti v ospredje“, ampak pustijo drugim, da dobijo položaje in s tem tudi vpliv na družbo, medije in denar. Veseli pa jo, da se je sedaj, ob novem družinskem zakoniku, „zbudila tudi krščanska civilna družba“.

VOJNA IN REVOLUCIONARNO NASILJE

(nad. s 1. strani)

upoštevali, da se je demokratičen del naroda organiziral za odpor proti okupatorjem v ilegalni Slovenski legiji že od prvih dni sovražne okupacije, to je v času, ko so bili oni še „antiimperialisti“.

Ustanovitev tako Slovenske legije kakor Antiimperialiste in kasneje Osvobodilne fronte spada v sklop vojnih dejanj. Teže pa bi spravili v ta okvir prelivanje slovenske krvi, ki so ga pričeli komunisti jeseni leta 1941, v času sovražne okupacije, pod okriljem OF.

Namen tako nemškega kakor italijanskega okupatorje je bil uničenje slovenskega naroda, namen slovenskega odporniškega gibanja je moral biti potemtakem njegovo varovanje in ohranjanje. Komunisti pa so v času ko ni bilo pri nas proti njim nobenega odpora in ko so demokratični Slovenci gledali edinega narodnega sovražnika v okupacijskih silah, pričeli moriti Slovence, može, žene, fante in dekleta ter cele družine iz izgovorom, da pobijajo izdajalce. V resnicu so likvidirali zavedne Slovence, demokrate in v večini primerov verne katoličane. Med septembrom leta 1941 in majem 1942 so pomorili v imenu OF partizani po deželi, v Ljubljani pa komunistična Varnostna obveščevalna služba (VOS), nad tisoč slovenskih civilistov. Teh umorov, ki spadajo pod skupni imenovalec revolucionarnega terorizma pa ni mogoče obravnavati kot vojne dogodke, ker je morilcem služila vojna le za pretvezo pri doseganju njihovih notranje političnih naklepov.

Strah, ki ga je zanetilo revolucionarno nasilje komunistov je povzročil odpor in samoobrambo. Pričele so se pojavljati vaške straže, katerih edini namen je bil obvarovati pred partizani življenje svojih nezaščitenih družin. Okupator, ki je po mednarodnih dogovorih dolžan skrbeti za varnost civilnega prebivalstva v zasedenih deželah, je pri nas z zadovoljstvom opazoval, da nekdo drugi preliva slovensko kri namesto njega. Ljudem, ki so prišli prosič naj jih zavarujejo pred krvolčnostjo komunistične gverile so dale italijanske oblasti puške, naj se z njimi branijo sami. Na tak način so Italijani sodelovali pri samoobrambi ogroženega ljudstva, nikakor pa ni to sodelovalo z okupatorjem pri doseganju njegovih namenov. Spopadi med partizani in vaškimi stražarji zato ne spadajo pod poglavje vojnih dejanj. Bili so posledica komunističnega revolucionarnega nasilstva, ki je vojno sicer izrabljalo, a je zasledovalo doseglo totalitarne oblasti po vojni.

Osvobodilna fronta je takoj ob pričetku vaških straž začela širiti propagando o sodelovanju njihovih nasprotnikov z okupatorjem. Pričela se je kleveta o kolaboraciji, ki traja do današnjih dni. V času, ko so komunisti morili svoje idejne nasprotnike ob popolni neprizadetosti oku-

patorja pa tudi velikega dela meščanov, so v varni Ljubljani podobno kot vsi prebivalci tudi vodilni komunisti jedli hrano, ki je prihajala iz italijanskih skladišč. Nihče jim zaradi tega ne more očitati kolaboracije z Italijani, saj bi sicer pomrli od lakote. Iz podobnih skladišč so prišle tudi puške s katerimi so se branili vaški stražarji, ker bi jih sicer revolucionarji pomorili. Zakaj naj bi varovanje življenja s sredstvi iz okupatorjevih zalog bilo za ene dovoljena, za druge pa nedovoljena kolaboracija? Kolaboracija postane narodno izdajstvo, kadar gre za sodelovanje z okupatorjem pri doseganju njegovih vojaških in političnih namenov. Tega pa ni mogoče očitati ne vaškim stražarjem, ne njihovim naslednikom domobrancem, niti kateremukoli demokratičnemu Slovencu v času vojne.

Po kapitulaciji Italije, ko so dobili partizani od umikajočih se Italijanov težko orožje in so razbili vrsto postojank vaških stražarjev, so se ti pričeli zbirati za nadaljnji odpor kot domobranci. Nove razmere so zahtevale nov način obrambe, vendar je bil edini cilj domobrantskih enot še vedno le samoobramba pred zdaj močnejšo oboroženo partizansko vojsko. Ker niso domobranci pod nobenim pogojem sprejeli sodelovanja pri nemških vojnih načrtih in so omejili svoje delovanje na boj proti revolucionarnemu terorizmu domačih komunistov in njihovih sopotnikov, tudi to obdobje revolucije ni del vojnega dogajanja v okviru mednarodnega spopada, katerega posledica je bila okupacija Slovenije. Res, da med partizani mnogi niso nameravali biti soudeleženi pri revoluciji in da tudi niso vsi sodelovali neposredno pri partijskem terorju. V kolikor je partija izrabila njihovo stisko in domoljubje v svoje namene, so tudi oni žrtve komunističnih laži, to je revolucionarnega nasilja nad resnico.

Brez medvojnega partijskega terorja ne bi bile potrebne vaške straže, ne bi bilo domobrancev, ne tragičnih bratomornih bojev in Slovenija ne bi bila posejana z nepregledno vrsto dolgo prikrivanih morišč.

Druga svetovna vojna se je končala 8. maja leta 1945. Vendar se je v Sloveniji dogodilo največje krvoprelitje v mesecih po končani vojni. Množično morjenje vojnih ujetnikov in civilistov z nad sto tisoč žrtvami, je bilo na Slovenskem zaključno zločinsko dejanje komunistične revolucije, ki se je pričela leta 1941. Ta genocid, ki presega po svoji organizirani krutosti vse kar se je kdaj dogajalo na Slovenskem, je v dopolnilu zakona o vojnih grobiščih prikazan kot posledica vojne, kar ni res. Povzet je z izrazom povočno „revolucionarno nasilje“, kar prikriva tako obsežnost te od države organizirane morije, ki kot zločin proti človeštvu ne zastara, kakor tudi ves medvojni revolucionarni teror. Pri takem sprenevedanju ni čudno, da slovenski parlament še danes ni zmožen sprejeti evropske obsodbe komunističnega totalitarizma.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Gotovo je bila snov preteklega tedna politična reforma, katere besedilo je vlad poslala v parlament. Znova se je tudi ob tej priložnosti pokazalo, kako jasne poglede ima vlad in kako monolitno je njen stališče, in kako razpršena je opozicija, brez jasnih idej in brez edinstvenosti.

Kaj predvideva? Neštetokrat je družba zahvalila, naj se spremenijo pogoji političnih struktur. Vrsta zakonov je bila potrjena. Zakonska beseda so potem hitro zapadla pozbabi in bila končno odstranjena. Večina političnega telesa tudi soglaša, da je treba vstaviti red v argentinski volilni kaos. A vsa opozicija sumi, da je predlagana reforma pripravljena po meri vladnih potreb. Zato je objava vzbudila odpornost in kritike javnosti. Kaj predvideva? Postavlja pogoje za delovanje strank (potrebno je imeti vsaj 28.000 članov, to je 0,1 odstotek volivcev). Kandidati morajo biti izbrani na javnih, skupnih in obveznih „predvolitvah“ (po vzoru ZDA), ki jih imenujejo „notranje“ (internas), ali primarne (kot v ZDA). Nadalje: kandidati se lahko predstavijo samo za eno mesto (to je absolutna in pozitivna novost). Predvolitve bodo vse isti dan, volišča bodo ista za vse stranke a volivec bo lahko izbral glasovnico samo ene stranke. Volitev se bodo lahko udeležile samo stranke, ki bodo na predvolitvah prejele vsaj 3% oddanih glasov. Stranke ne bodo mogle zamenjati kandidatov po predvolitvah. Kandidat, ki bi bil poražen na predvolitvah, se ne bo mogel predstaviti za nobeno mesto na volitvah. Stranke ne bodo smele izvajati plačane propagande po televiziji, ampak uporabiti samo zastonjsko, ki jo bo financirala in po nekem kriteriju razvrstila država (Kirchner smatra, da je junija zgubil, ker je De Narváez izvedel silovito televizijsko kampanjo).

Kaj pa s propagando vladnega delovanja med volilno kampanjo, ki je indirektna propaganda za vladne kandidate? O tem zakan ne govori. **Na poti bipartidizma?** Ta posledica zakona najbolj skrbi manjše stranke, predvsem na levici. Tiste potrebne 3 odstotke za nastop na volitvah smatrajo kot past. V normalni demokraciji bi to delovalo, a se nahajamo v Argentini. Menijo, da bo huda polarizacija za vladne kandidate ali pa za najbolj vidne opozicijske figure tako močna, da se za kandidate manjših stranke ljudje ne bodo potegovali. To indirektno vodi v bipartidizem, ki je stara zadeva argentinske politike: prej liberalna ali nacionalna stranka; sedaj peroni-

zem ali radikalizem. Zato so z radikalnih vrst padle kritike, a bolj na nujno, ki jo vlada kaže v tej zadevi, kot pa na samo besedilo osnutka. Tako se je argentinska politična srenja znašla pred novim izzivom: bo radikalizem dovolj zrel, da bo potegnil z ostalim delom opozicije v celotnem pregledu zakonskega besedila? Ali bo zapadel skušnjava, da se strankarsko okoristi na račun manjših skupin, ki bodo neizbežno prizadete? Marsikdo je pomisli na pakt v Olivosu, ki sta ga podpisala Menem in Alfonso Sánchez, ki je Menemu odprl pot do ponovnega mandata, v zameno za razne strankarske ugodnosti za radikale. Vsekakor, vladni se zelo mudi, a potrebeni zavezniki v parlamentu se čutijo ogroženi in zahtevajo sprememb v besedilu. Nevarenost je, da vladna popusti v manj važnih zadevah, bistvo, v službi kirchnerizma, pa ostane.

Mrzlica enih in drugih. Vsi se zavedajo, da se je tekma za predsedniško mesto za leto 2011 dejansko že začela. A tudi v tem oziru ima vladna prednost, ne toliko zaradi svoje moči, saj priljubljenost pada iz dneva v dan, kot zaradi pomanjkanja alternativ v opoziciji. Spričo novih pogojev, ki jih bo postavljal zakon o politični reformi, se poraja dvom predvsem v krogih upornega peronizma. Glavno vprašanje je: se predstavijo v sklopu stranke na predvolitvah proti Kirchnerjevemu kandidatu (morda sam Kirchner), ali pripravijo novo lastno strukturo in temujojo proti vladni volitvah? Vendar, v enem ali drugem primeru alternativa ne najde vrednih kandidatov, ki bi se uspešno potegovali za zmago. Reutemann? Nihče ne ve, ali se sploh želi predstaviti kot predsedniški kandidat. De Narváez? Uporni peronizem ga ne more dokončno prebaviti. Solá? Premalo viden je še Macri? Ali je Macri sploh peronist? Edini, ki se je že javno izrekel za to možnost je bil Duhalde, za napovedjo bojnega (in zmage) proti Kirchnerju. A to je zaenkrat bolj pocestno izzivanje kot rešen namen. Pri radikalih pa se Cobos vrača v stranko in postavlja kar na prvo mesto. Ni izvzeto, da bo kandidat in z lepimi izgledi.

Ubogi ubožni. Vlada je napovedala otroške doklade za vse otroke brezposelnih in izločenih, v višini 180 pesov mesečno. Denar bo potegnila iz upokojenskega sklada. Od tam bo sedaj šel denar tudi za razne socialne plane, s čimer bo vladna prihranila 5.000 milijonov, ki jih bo uporabila za druge namene. Kateri? Že tri leta pa ne objavi številki, koliko otroške revščine je v državi.

SLOVENCI V ARGENTINI

SLOMŠKOVA ŠOLA

Hvalnica družine Trapp - prava uspešnica

Maria Avgusta Kutschera se je rodila 26. januarja 1905. Študirala je na Dunaju in vstopila k benediktinkam v samostan Nonnberg v Salzburgu. Prednica jo je poslala kot vzgojiteljico v grad bivšega mornarskega kapitana barona von Trappa, 47 letnega vdovca s sedmimi otroki; čeprav je bil že skoraj zaročen je razdržal to zaroko in se poročil z Marijo 26. novembra 1927. V tem zakonu so se jima rodili še trije otroci, skupaj torej deset otrok. Ko je Hitler zasedel Avstrijo je kapitan von Trapp zgubil vse svoje premoženje. Primorani so bili bežati iz domovine. Prvo so bili v Italiji potem so šli v Severno Ameriko. S svojim petjem so zasloveli in prepotovali ves svet. Baron von Trapp je umrl leta 1947, Maria pa 28. marca 1987.

Razumljivo je, da takšna življenska zgodba kar kliče po filmu. Prvo sta bila posneta dva filma, vendar je muzikal „The sound of music“ v Sloveniji znan pod imenom „Moje pesmi, moje sanje“, katerega sta napisala in uglasbila znana Rogers in Hammerstein, prepotoval ves svet in je še danes eden od najbolj priljubljenih filmov vseh časov. Vsi smo večkrat videli ta film v kinu ali na televiziji in ga še vedno radi gledamo. To pomeni da vsi dobro poznamo vsebino, glasbo in pesmi. Vendar nas je tokratna predstava tako očarala, da si jo vsi želimo ponovno ogledati. Verjetno se vmes najde kakšna napaka ali pomanjkljivost - kje pa jih ni - vendar se nam zdi skoraj neverjetno, da so naši mladi postavili tako delo na mali Slomškov oder in da je predstava bila tako uspešna. Igranje in petje, scenografija in menjava odrskih slik, ozvočenje in luči, vse je bilo na višku.

Priprave so se začele skoraj pred dvema

da ne morem tudi sama peti eno od sester v kloštru..." In tako je bilo dosti bivših učencev, ki so daleč iz Buenos Airesa ali celo po svetu, ki bi bili radi sodelovali pri predstavi. Resne vaje so se začele aprila. Prišel je 17. oktober: 130 oseb je bilo pripravljenih, da se prižgejo luči na odru.

Naj prvo omenim skupinske točke. Že takoj na začetku so nas očarale nune. Lepo

ubrani glasovi! Hitro preletim njihova imena, vse so bivše učenke. Prihajale so k vajam iz Morona, San Justa in Carapachaja. To so bile: Bernarda Bidovec, Helena Fink Žnidar, Veronika Grabnar Pregelj, Lucijana Hribar Podržaj, Veronika Javoršek, Marija Javoršek Ferreira, Monika Kinkel, Marta Koželnik Smole, Tonči Koželnik Malalan, Tinka Loboda Oblak, Irena Loboda Smrdelj, Kristina Selan, Marjana Poznič Mazières, Alenka Smole Bokalič, Angelika Smole Selan, Marjica Snoj, Monika Svetlin Pregelj, Andreja Šeme Mele, Gabrijela Tomazin Kastelic.

Elegantna skupina plesalcev nam je spremenila skromni oder v razkošno dvorano gradu. In zopet dosti bivših učencev, tudi iz Morona in San Justa. To so bili: Veronika Hrovat Pustavrh, Toni Javoršek, Nežka Kastelic Ribnikar, Janko Koželnik, Cvetta Schiffrer Pavlovčič, Angelika Smole Selan, Ivan Uštar in Janko Vidmar. Vsi statisti in vojaki so dopolnjevali sceno, da je bila slika popolna: brez njih bi nekaj manjkalo. Vsak detajl je bil dobro premišljen in postavljen na pravo mesto. Statisti so bili: Anka Smole Kokalj, Franci Novak, Karina Panaino Lucas, Sandi Žužek, vojaki pa Fredi Cestnik, Carlos Panaino, Martin Smole in Tomaž Vombergar.

Končno še otroški zbor, ki je zapel pesem o pastirčku: res ni smela manjkati ta pesem. Izvrstno zamisel je imel Marcelo, da so jo zapeli šolski otroci. Vodilna v zborčku je bila Cecilia Loboda. Ne samo njeni petje, tudi njen nastop je bil nekaj veselo otroškega, čisto naravnega in razigranega. V zboru so peli: Klara Aguilar, Mikaela Bokalič, Matija Brula, Veronika Brula, Abril Escallier, Valeria Ferreira, Majda Godec, Nadja Hribar, Roman Hribar, Andrej Jakoš, Nadja Jakoš, Tomi Jakoš, Viktorija Jakoš, Andrej Kavčič, Matija Kočar, Andrej Kokalj, Tomaž Kokalj, Marko Koželnik, Marko Loboda, Martin Loboda, Tomaž Marolt, Magdalena Mazières, Michaela Oster, Cecilia Petkovsek, Lucijana Petkovsek, Natalija Podržaj, Cinzia Pregelj, Nikolaj Pregelj, Matjaž Smole, Marjana Štrfiček in Sebastian Žnidaršič.

Zdaj pa še o posameznih nastopih: Andreja in Jože Cestnik sta bila v večernih oblekah zelo elegantna in sta veselici dala poseben ton, Jože Novak je v vlogi Herr Zellerja bil enkraten, Irena Šeme Vasle in Franci Schiffrer sta bila izvrstna kot gospodinja in hišnik. Mojca Prešern Jelenc je kot baronica odlično znala izraziti svoje misli tudi s kretnjami; Marcelo Brula je v vlogi strica Maksa dobro prikazal lik človeka, ki sicer vedno išče svojo korist,

vendar je dober in simpatičen in ga imajo vsi radi. Enkratne so bile sestre: Erika Ribnikar, Anči Puntar, Helena Loboda Oblak, Alenka Magister, Olgi Bohinc Vester in Andrejka Vombergar Štrfiček: ki so odlično zapele o Mariji, njenih vrlinah in napakah, če je ali ni za v samostan. Skupaj s prednico Lili Bohinc Marolt so nam zapele „Kaj naj storim z nekom kot je Marija“ in čeprav niso profesionalke so se njihovi glasovi harmonično ujemali in prekrasno zveneli. Poleg zelo dobrega petja je Lili Bohinc Marolt izvrstno igrala in upodobila lik dobre prednice, ki je tudi prava mati svojim nunam.

In sedaj pridejo na vrsto otroci, brez njih ne bi bilo zgodbe. Najmanjši, ljubki in korajni Tatjana Brula in Alenka Štrfiček, resna in knjigam predana Viki Kastelic, prava najstnica Diana Smole, razposajena in nepoboljšljiva Tomi Selan in Martin Marolt in že prvič zaljubljena gospodična Lucijana Jakoš. Poznalo se je, da so do potankosti poznali svoje vloge, besedila, petje in plese na odru, saj so bili tudi oni „nosilci-ustvarjalci igre“. Vsaka točka

točk je skrbela Marta Selan Brula. Plesne točke je ustvarila Gabi Malovrh, ki ima veliko zaslugo pri tem, da so otroci von Trapp tako sproščeno odigrali svoje vloge.

Za res lepe kostume je poskrbela Anka Smole Kokalj, s pomočnicami Ivanka Mali Rode, Vero Rupar Bohinc, Ano Selan Miklavc, Monika Vitrih Koželnik, Andrejo Brula Cestnik in še drugimi neimenovanimi sodelavkami. In maskiranje: ali mislite, da to ni delo? Pa še kako važno opravilo je! Za to sta poskrbeli Danica in Veronika Malovrh. Scenografijo je sijajno izdelala

Andrea Quadri Brula; da so se menjavale scene in odpirali ali zapirali zastori kot po tekočem traku so bili med celo igro na svojih mestih tehniki Sašo Kastelic, Miha Podržaj, Claudio Selan, Jože Lenarčič, Karrel Pregelj in Lojze Kočar; za glasbo in zvok sta bila odgovorna Aleks in Edi Cestnik, usmerjevalec luči pa je bil Tomaž Kinkel. Program je lepo oblikovala Erika Indihar, lektoriranje so pa imeli na skribi Jure Vombergar, Lucijana Hribar Podržaj in Marjana Poznič Mazières.

Vsi, prav vsi so pokazali da so zelo vestno opravili svoje delo, vsi so prispevali svoj delež, da je celota tako izvrstno izpadla.

Posebna zahvala gre tudi: Claudio Aguiar, Olgi Omahna, Vladimir Brula, družini Andreja Selana, Marjani Vitrih Jury, Mihu Bokaliču, Mirjam Oblak, Borisu Štrfičku, Gregorju Hribar, Odboru staršev ter vsem nevidnim sodelavcem in mamicam šole.

Zadnja beseda pa naj velja režiserju in glavnemu ustvarjalcu te predstave Marcelu Brula. Vsi, ki smo videli to igro ti čestitamo iz vsega srca. Dolgo časa nam bo ostala v

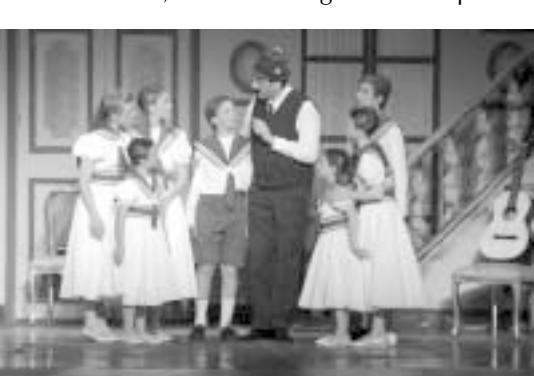
zasluži posebno pohvalo. Res so bili zelo dobr! Tukaj pa naj omenim še Danija Cestnika —poštarja Rolfa - ki je skupaj z Lucijano Jakoš zapel in zaplesal znani duet: „Zdaj si 16, kmalu boš 17“. Vsa prikupnost in veselje nedolžne ljubezni in mladosti je bila prikazana v tej točki, zato sta doživel res bučen aplavz. Kapitana von Trappa je igral Pavle Marolt, ki se je izkazal kot pravo odkritje. Njegova elegantna postava in drža sta očarali vso dvorano. Dobro je prikazal strogega očeta, ki se ob Mariji spremeni v ljubečega in veseloga očeta z vsemi težavami in skrbmi, ki mu jih je prinesel čas, ko mora zbežati iz domovine. Glavna igralka, novinka Marjana, pa je vsem že znana igralka in režisarka Aleksandra Omahna. Prikazala je izvrsten lik Marije. Bila je razigrana in vesela, simpatična in resna, dosledna svojim vzgojnimi principom, svoji veri; na njej je slonila cela igra vendar je to ni težilo: z lahkoto je odigrala zahtevno vlogo.

Taka dovršena predstava zahteva veliko vidnih in nevidnih sodelavcev. Tu so se izkazali: pri režiji: Marcelo Brula s pomočjo Andrejke Vombergar Štrfiček; za pripravo solističnih in skupinskih pevskih

spominu in nas razveseljevala. Vsem nastopajočim in vestnim sodelavcem najlepša hvala za ves trud in garanje. V spominu nam bo ostala kot **Hvalnica Slomškove šole**.

Alenka

točke; Andrejka Vombergar Štrfiček pomoč pri režiji, Andrea Quadri Brula scenografijo, Gabi Malovrh plesne točke, Anka Smole Kokalj pa kostume. Potem je prišla na vrsto izbira glavnih igralcev in še lepega števila sester in gostov za veselico. Tako je Marcelo povabil k sodelovanju vse bivše učence. Vsi so se z veseljem odzvali. In kot je zapisala ga. Bernarda Fink Inzko: „Škoda,

PRISTAVA

Slovenskega naroda sin

Slovenci imamo mnogo navad, med katerimi so družinske, cerkvene, narodne ali pa take, ki nas družijo po domovih. Ena izmed teh navad so mladinski dnevi. Kar prijetno je, ko vidimo kako se mladina pripravlja na ta praznik! Skupno delo obrodi sadove in to smo občutili v nedeljo, 4. oktobra, na 39. mladinskem dnevu na Pristavi.

Dopoldne smo se zbrali na dvorišču, kjer nas je prijazno pozdravila podpredsednica mladinske organizacije Majda Maček. Pripolili so mladi v narodnih nošah in zapeli smo himni ob dviganju argentinske (Franci Schiffner) in slovenske zastave (Majda Maček). Potem smo šli k sv. maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Povezavo sta brala Kristijan Kopač in Saši Ayerbe Rant, prvo berilo Majda Maček, drugo pa Jožko Rožanec. Mladi so ubrano prepevali ob spremljavi kitar (Pavel in Ivan Klemenčič). Cutili smo, da je bila maša drugačna, ker jo je skrbno pripravila naša mladina. G. Franci nam je v pridigi omenil tudi pomen prijateljstva in prave ljubezni. Napojeni z vero smo šli h kosilu.

V dvorani je bilo vse slovesno pripravljeno. Okusno kosilo so skuhalo pridne

mamice (Ani Zarnik, Lučka Selan in Lučka Papež), mladi pa so nam prijazno postregli. Tudi pater Kukovica in g. Himmelreich sta bila med nami.

Vrstile so se igre in tekmovanja v odbojki in nogometu. Mladi in starejši iz drugih okrajev so počasi prihajali na Pristavo. Gledali so finale in z navijanjem opogumljali igralce.

Ob napovedani uri smo pohiteli v zgornjo dvorano, da bi videli, kaj so nam mladi pripravili za program. Kar naenkrat je bilo vse nabito polno in pomislila sem, kako bi bilo lepo, če bi bilo vedno tako, za slovenske sv. maše, za koncerte, za igre, za predavanja ...

Majda Maček nam je prijazno izrekla dobrodošlico in nas uvedla v kulturni program s temi besedami: „... slovenska pesem je prisotna v našem vsakdanjem življenju. Spremlja nas v dobrih in slabih trenutkih, druži nas v prijateljstvu, nas razlikuje, nas kulturno napaja. Prav zato ima v današnjem kulturnem programu glasba pomembno vlogo ...“

Zastor se je dvignil in zaslišali smo

ptičke. Na odru smo videli mlin, potoček, smreke in planino, kot slovensko razglednico, na robu odra pa pisane cvetice. Pri stranskih vratih sta vstopila Pavel Klemenčič s kitaro in Luka Kenda z orglami, za njima pa zbor deklet (Nevenka Grohar, Tatjana in Marjana Rožanec, Veronika in Štefi Papež, Marjana Conde Dolinšek, Lučka Ayebe Rant in Karolina Kenda) ter zbor fantov (Pavel Grohar, Jožko Rožanec, Tomi Klemenčič in Tomaž Kenda).

Napovedovalec (Kristijan Kopač) nas je popeljal v majhno vas, imenovano Ica. Tam je živel mlinarjev sin Izidor (Ivan

Klemenčič), ki je najraje pasel ovce, med njimi črno (Danči Grohar). Nekega dne se je na pašniku srečal s Terezinko (Marjanka Grohar), deklico svojih sanj. Hotel jo je povabiti na veselico, pa zaradi sramežljivosti ni vedel, kako. Medtem se je Otonu Župančiču (Martin Zarnik) uresničila želja, ko je dobra vila (Viki Selan) začarala leseno lutko - Cicibana (Franci Schiffner) in mu podarila življenje. Ta je hotel postati muzikant, zato je šel posvetiti svojo žalost Dragotinu Ketetu (Andrej Cordon de Dolinšek).

Terezinka je šla v Mercator. Tam je spoznala Cicibana, ki si je že ustvaril skupino "Ciciban in čebele bend" in postal znani muzikant. Hotel se ji je prikupiti z lažjo, a mu je nos vedno bolj rasel. Ciciban je povabil Terezinko na ples in ona je vendarle sprejela povabilo. Ko sta odšla, je vstopilo lepo dekle z imenom Lisica (Martina Kokalj), bivša Izidorjeva sošolka, in nagovorilo prodajalko (Nežka Papež). Izvedela je, da je Izidor postal bogat zaradi zapuščine kralja Matjaža.

Končno je prišel pričakovani dan veselice. Vsi vaščani so bili zbrani, peli so in pili. Izidor se je užalostil, ko je opazil, da Terezinka pleše s Cicibonom. Ko je ta šel pet s svojo skupino na oder, se je Terezinka približala Izidorju in mu ponudila kos potice. Skoraj bi ji povedal, kako jo ima rad, pa je pritekla na oder Lisica. Med kričanjem in lažjo je hotela dobiti Izidorja za moža. Terezinka se je zmedla in skoraj obupala, vendar ji je Izidor utrgal rdečo rožo in ji povedal, da jo močno ljubi.

Kot vsaka pravljica je tudi ta imela vesel konec, ker sta se Izidor in Terezinka poročila in imela mnogo otrok. Med zgodbo je zbor pel slovenske pesmi (potiho smo jih tudi mi brundali): *Izidor ovčice pasel, Terezinka, Kje so tiste stezice, Lisička je prav zvita zver, Ob bistrem potoku je mlin, Rdeča roža in še druge.*

Napovedovalec nam je na koncu povedal, da Slovenci še danes radi prepevamo, kot so naši predniki ob večerih, praznikih ali srečanjih. Potem so vsi igralci stopili na oder in skupno zapeli *Slovenskega naroda sin*.

Vse je bilo odlično! Bili smo deležni kreativnosti in originalnosti v petju in igranju, zato vsem čestitamo. Važno je tudi, da so vse sami naredili: napisali so zgodbo, poiskali primere pesmi, jih uglasbili z drugačnim ritmom, peli dvoglasno, pripravili sceno in dodali rekvizite, ki so priporočili, da smo se še bolj smejal. Bravo naša mladina!

Majda Maček se je vsem prisrčno zahvalila za pomoč. Prav posebej pa Alešu Šucu in Adrijanu Gaserju za zvok in luč ter Albertu Muhi za snemanje. Športna referenta Natalija Mele in Danči Grohar sta podelila pokala zmagovalcem: v odbojki dekletom iz San Justa in v nogometu fantom iz San Justa. Nato smo zapeli mladinsko himno.

Večer se je nadaljeval s prijateljskimi pogovori, okusnimi čevapčiči, ki jih je pripravil Tomaž Maček, in plesom, ker rom, pom, pom - še nobeden ni hotel domov!

MČK

Novici iz Peruja

Dne 22. oktobra 2009 je bil odprt Konzulat RS v Limi (Peru), ki ga vodi častni konzul Milan Repše. Z odprtjem konzulata se nadalje poglabljajo odnosi med Slovenijo in Perujem, ki so se posebej okreplili med predsedovanjem Slovenije EU, ko sta Peru in Slovenija sopredsedovala V. Vrhu Evropske unije in Latinske Amerike ter Karibov, ki je potekal maja 2008 v Limi.

Slavnostne otvoritve Konzulata RS v Limi, ki je že deveti konzulat RS v Južni Ameriki, sta se udeležili veleposlanik RS v Argentini Avguštín Vivod, nerezidenčno akreditiran za Peru, ter namestnik perujskega zunanjega ministra veleposlanik Hernán A. Couturier Mariátegui. Med gosti so bili tudi drugi predstavniki zunanjega ministrstva, diplomatskega zabora v Peruju in predstavniki tamkajšnje slovenske skupnosti.

V torek 20. oktobra pa se je ob srečanju veleposlanika Avguština Vivoda s predstavniki slovenske skupnosti v Peruju tudi for-

malno ustanovilo Društvo Slovencev v Peruju, katerega prvi predsednik je postal g.

Ivan Prosen.

Ustanovitev prvega slovenskega društva v Peruju je sad prizadevanj Veleposlanstva RS in odločnosti Slovencev in njihovih potomcev v Peruju, da institucionalizirajo svoja redna in vse pogostejsa medsebojna srečanja.

BALANTIČEVA ŠOLA

Imeli smo Slomškovo proslavo

Veličina naroda se ne meri po številu prebivalcev, ampak po duhu ljudi, ki hodijo pred njim. Slovenci imamo naši zgodovinji in tudi v sedanjosti velike ljudi! Eden takih je Anton Martin Slomšek. Ob odkrivanju njego-

ve osebnosti in dela ga lahko mirno postavimo ob svetnike in velikane duha. Zlasti pa letos, ko obhajamo „leto duhovništva“ nam je Slomšek lik duhovnika, škofa in domoljuba. Zgled človeka, ki je živel in se žrtvoval za bližnjega in vse delal „v večjo čast Božjo in za zveličanje duš“. Zato ga je pred desetimi leti papež Janez Pavel II razglasil za blaženega in praznujemo od leta 1999, 24. septembra njegov god.

26. septembra smo pripravili Slomškovo proslavo in se hvaležno obrnili k zavetniku slovenskih šol, ki je skrbel, da bi slovenski narod rasel v zavesti, da je Bog tisti, ki krmari človeško življenje. V spodnjih prostorih Našega doma smo se zbrali otroci, starši, učiteljice in prijatelji Balantičeve šolske družine.

S spoštovanjem smo sprejeli slovensko zastavo, ki so jo prinesli odlikovani učenci: Luka Urbančič, Valerija Oblak ter Jan Fekonja. Nato smo ponosno zapeli slovensko himno.

Ob deseti obletnici Slomškove beatifikacije, nam je spregovorila gdč. Ivana Tekavec. Povedala med drugim: „Anton Martin Slomšek ima tako bogat življenjepis, da bi se lahko ustavili v katerem koli dnevu njegovega življenja in bi v njem našli iskrico, ki priča o njegovi iskreni in globoki ljubezni do Boga, Cerkve, družine ali revežev.“

Bil je velik buditelj narodne zavesti. V svojih pridigah, pismih in govorih je odločno zagovarjal slovenstvo, vrednost materinega jezika in dolžnost zvestobe duhovnim in narodnim koreninam. Toda nikdar ni poniževal drugih kultur ali jezikov...“

Trpel je zaradi mlačnosti ljudi in tudi zaradi nasprotovanja njegovemu delu za narod, jezik in slovensko kulturo ...“

Gospodična Danica Malovrh, ki je povezovala to srečanje, je povabila najmlajše šolarke na oder. Otroci iz 1. in 2. vrtač so ob spremstvu gdč. Marte Petelin, Sonje Poglajen, Ani Malovrh ter ge. Kristine Skvarča Šenk navihano zapeli „Mojster Jaka“,

„Murenčki“ in „Aram sam sam“. Recitali so nam tudi „Piščanček“, „Peter“ ter „Semafor“.

Pod vodstvom gdč. Ivane Tekavec, so nam učenci 7. in 8. razreda podali Slomškovo pesem „Tri rožice“.

Nato so vstopili naši mladi pevčki iz 1. 2. in 3. razreda, ki so z gdč. Anico Mehle prijazno zapeli: „Delajmo, delajmo zlata kolesa“ in „Mi smo več“.

Za konec so pa gospodične od prvega do četrtega razreda, Marija Zupanc Urbančič, Erika Poglajen, Bernarda Krajnik in Alenka Zupanc Urbančič pripravile pisano in veselo točko o slovenski Abecedi. Črke so se kregale med sabo, ker je vsaka bila prepričana, da je najlepša in najbolj pomembna. Končno nam je mama Abeceda pustila nauk, da je vsaka črka vredna in nenadomestljiva. Složne črke ustvarijo nove besede, složni bratje pa gradijo boljši svet. Ker, kjer je složnost, tam stane Bog.

Sledile so besede voditeljice naše šole, gospe Irene Urbančič Poglajen, ki se je prisrčno zahvalila učiteljicam, staršem in učencem za tako lep nastop. Posebno se je

pa zahvalila gdč. Angelci Klanšek, ki je 58. let najbolj prepričljiv zgled vztrajnosti in ljubezni.

Lučka Bergant

KAJAK IN KANUJ NA TASMANIJI

HOBART - Slovenski kajakaš Nejc Žnidarčič je na reki Brady na Tasmaniji na četrti tekmi letosnjega svetovnega pokala v spustu na divjih vodah znova stopil na najvišjo stopničko zmagovalnega odra. V sprintu je zmagal (81,76 sekunde) pred Britancem Jonom Schofieldom, ki je zaostal 1,59 sekunde, in Francozom Loicom Vynsalejem (+3,80). Žnidarčič je pred tem že dosegel dve zmagaji v letosnjem pokalu na Tasmaniji, na tretji tekmi pa je bil drugi. Kot edini je na vseh tekma stal na zmagovalnem odru in že pred koncem letosnje serije osvojil tudi skupno zmago.

Na reki Mersey River pa je med kanuisti Jošt Zakrajsk osvojil drugo mesto.

Martin Krpan se predstavi med Argentinci

V soboto, 17. oktobra 2009 ob 19. uri so se Slovenci predstavili v okviru VII. mednarodnega gledališkega festivala mesta Buenos Aires.

Občinske knjižnice mesta Buenos Aires so sodelovale pri tem projektu pod imenom **Babel** z branjem gledaliških predstav v maternem jeziku različnih emigrantskih skupnosti.

ti, ki sestavljajo mozaik argentinske stvarnosti in tukajšnjega kulturnega življenja.

Satirična petdejanka **Martin Krpan**, ki jo je dramatiziral **Joža Vombergar** na podlagi *Levstikove povesti*, je bila izbrana za to interpretativno branje. Ker naj bi prebrani fragment ne trajal več kot 40 minut se je predstavil argentinski publiki zadnji del igre od strani 93 do 118.

Prebrani tekst je prevedla dr. Katica Cukjati.

Občinska knjižnica José Hernández v Liniersu je bila izbrana, ker je bila ena najbližjih od Villa Devoto, kjer živi kar nekaj potomcev druge slovenske primorske emigracije v Argentini. Žal smo pogrešali to publiko, ki je bila o dogodku dobro obveščena.

Branje se je vršilo na vrtu na prostem. Predstava je potekala pod pokroviteljstvom *Velesposlanstva Republike Slovenije v Argentini*.

Večera se je udeležila svetovalka

Veleposlanštva Republike Slovenije v Argentini **dr. Katia Lina Biloslav** z možem, predstavnik buenosaireških knjižnic, visja uradnica ministrstva za kulturo mesta Buenos Aires med drugimi. Ob vhodu, je stala mizica s predmeti značilnimi za slovensko obrt in dekorativnim slovenskim prtomzemljevim.

Pred predstavo je lic. **Franci Markež** v izbrani španščini razložil vsebino igre in simboličen pomen lika *Martina Krpana*.

Vodstvo in režija igre je bila v rokah vodja gledališkega odseka Slovenske kulturne akcije Blaža Mikliča, ki je to gledališko branje pripravil z vso vnemo, navdušenjem in odgovornostjo.

Pri branju vloge *Martina Krpana* je sodeloval **Marko Štrubelj**. Drugi bralci so bili: cesarica Kunigunda - **Ivana Tekavec**, cesarska Marjeta - **Nevenka Belič**, minister Gregor - **Aleks Puhar**, Peter, asistent ministra Urbana - **Marko Štrubelj**, Miha, cesarjev sluga — **Erik Oblak**, Irinej, nižji poglavlar mejačev - **Martin Uštar**, Jakob - cesarjev kočijaž — **Pavel Klemenčič** in Vrban, minister za zunanje zadeve - **Ivan Klemenčič**. Povezovalne besede je imela na skribi **Marta Petelin**.

Branje je potekalo gladko, harmoniozno in dobro poudarjeno, saj je od ekspresivne izgovorjave bil v veliki meri odvisen uspeh branja. Vsak izmed obiskovalcev tega večera je prejel prevod prebranega teksta v španščini, argument igre, življenjepis avtorja, izvleček izstopajočih slovenskih kulturnih dejavnosti in zahvalo sodelujočim pri tej predstavi.

Po končanem branju se je dr. Katica Cukjati zahvalila bralcem, dr. Katji Lini Biloslav in vodji knjižnice Beatriči Panigau. Predstavnik občine je poudaril, da je bila od vseh predstav slovenska najbolj elegantno in okusno predstavljena.

Slovensko sodelovanje bodo občinske oblasti imele v poštev za sodelovanje ob 200-letnici argentinske majskih revolucij, univerza iz Quilmesa pa je izrazila željo, naj bi se v prihodnje upoštevala možnost, da bi se igrala celotna igra v španščini v njihovem gledališču.

Sodelovanje na tem večeru je pomenil nov korak pri uveljavitvi slovenske prisotnosti v argentinskem javnem in kulturnem življenju.

K.C.

MENDOZA

Počastitev očkov in mamic

V nedeljo, 26. oktobra smo v Slovenskem domu pričeli dan očkov in mamic z zahvalno sv. mašo. Navzoči so bili,

dobrot. Ganljivo je bilo slišati otroke vseh starosti, vsakega s svojo prošnjo. Doživeli smo zahvalno vzdušje.

Po kratkem odmoru so šolski otroci predstavili prizorček „Kako je revček Andrejček iskal srečo“, našega pisatelja Mirka Kunčiča. Mladina, večina srednješolci, so nam izrazili, da je mati naša največja sreča na svetu.

Nato so srednješolci, 9 fantov in deklet v narodnih nošah, lepo in navdušeno zapeli nekaj slovenskih pesmi, ob spremljavi na kitaro Davida Bajde.

Sledile so deklamacije v slovenščini in španščini. Večina mamic in očkov so argentinskega pokolenja. Potrebno je, da dosežemo komunikacijo z vsemi.

Za ohranjanje in pouk slovenskega jezika so potrebni: trud, veliko dobre volje in bistvena podpora doma in družini. Velikokrat je to naloge staršev. Vaše sodelovanje z našimi mladimi je bogat doprinos vzgoji slovenskih vrednot, posebno jezika. Težko je otroke naučiti kar želijo vzgojiteljice, če ni rednega obiska sobotne šole, kaj šele prirediti na odru prizorčke,

poleg stalnih vernikov, starši in otroci posebno mešanih zakonov, ki obiskujejo slovensko šolo sv. Cirila in Metoda.

G. Jože Horn je v pridigi povedal, da je „ta dan naredil Gospod“, to je dan ko se vsi zahvaljujemo svojim staršem za milost življenja, vzgoje in vseh preko njih prejetih

BARILOCHE

Branko Jan CM srebrnomašnik in 50-letnik

Že več kot dvajset let je minilo odkar se je iz Slovenije vrnil v Argentino g. Branko Jan CM in pričel z misijonskim delom na novoustanovljeni fari Čudodelne svetinje.

Fara, ki steje približno 25.000 ljudi, leži na robu Bariloča v enem izmed najrevnejših predelov mesta.

Med svojim delovanjem v Bariločah je g. Branko zgradil cerkev, župnišče, televadnico in jedilnico kjer najbolj ubogi dobijo topel obrok. V najhujši krizi leta 2002, so oskrbovali s hrano približno 1800 ljudi vsak dan.

Farno delo obsega tako pastoralno skrb za ljudi kot socialno dejavnost, s katero se skuša blažiti posledice revščine. Ta dejavn-

Aljaža, tečaja ABC po slovensko in najmlajših iz vrtca Ciciban. Lepo podane poezije in pesmi so razveselile g. Branku, ki se je otrokom in mladim prisrčno zahvalil.

Tudi mladi Bariločani, ki študirajo v Bs. Airesu so se ga spomnili s pismom.

Naj povzamemo nekaj njihovih besed: „Tudi mi bi Ti radi voščili danes vse najboljše! Ni veliko oseb, ki bi se tako mlade oddočile shoditi proti svojemu življenjskemu cilju in praznovale 50. rojstni dan skupaj s 25. obletnico svojega delovanja. Torej, že polovico življenja si darovat potrežljivemu misijonskemu delu, predvsem pa Bogu.

Pred tvojim prihodom, v Bariločah ni bilo slovenske maše. Mi, smo pa že del generacije, ki je zrasla ob nedeljski sv. maši in sprejela to kot nekaj normalnega. Nekateri smo ti pomagali ob nedeljah kot ministranti, brali berila, prejeli preko tebe prvo sv. obhajilo ...

Predvsem bi se ti radi zahvalili za tvojo izredno dobro voljo. V Bariločah si ustvaril zelo veliko misijonsko nalogo, ki smo prepričani - ni enostavna. Ne glede na to, si nam vedno pokazal nasmeh, upanje in skoraj otroško veselje v vsakem koraku skozi življenje.

Prisrčna hvala, da si bil vedno dobrovoljno na razpolago slovenski skupnosti. Čestitamo za srebrno mašo in 50. rojstni

ost pa vedno znova pelje k prvotnemu cilju: oznanjati evangelij vsem, predvsem najbolj ubogim.

V fari deluje Caritas, Vincencijeva konferanca, dnevni dom za ostarele in razni tečaji. Pomembna je vzgoja laikov, ki potem prevzemajo razne odgovornosti, dejavne so mladinske skupine, liturgična skupina in veliko število ministrantov. Posebna skupina laikov skrbi za bolnike in jih obiskuje. Izdajajo tudi svoj mesečnik La Medalla (Svetinja). Vse pastoralno delo pa teži na prebujanju zavesti, da je vera brez del, mrta.

Čeprav se glavni del življenja g. Branka odvija na argentinski fari, imamo od njegovega prihoda dalje redno nedeljsko sv. mašo za slovensko skupnost v cerkvi Marije Pomočnice.

Letos je tudi obhajal srebrno mašo in 50-letnico, zato smo imeli lepo priložnost da ga počastimo. Slavje smo začeli z jutranjo sv. mašo in nadaljevali v prostorih Planinskega Stana.

Najprej je predsednik SPD g. Matjaž Jerman slavljenca pozdravil, orisal njegovo delo in se mu zahvalil za dolgoletno skrb za slovenske rojake. Sledilo je kosilo in nato nastop učencev Srednješolskega tečaja dr. Vojka Arka, osnovne šole Jakoba

dan! Želimo ti še naprej veliko božjega blagoslova pri delu z bariloškimi reveži, predvsem pa veliko zdravja in moči!"

Pozdrave in čestitke smo prejeli tudi iz Slovenije in zamejstva, kamor se je zadnja leta preselilo nekaj bariloških Slovencev.

Po končanih pozdravih smo muše vsi skupaj zapeli. Tako nam je v prijetnem razpoloženju in pogovoru minil dan. Dragi g. Branko še enkrat hvala za vse in najdobri Bog še naprej blagoslavlja tvoje delo in življenje!

a. a. Čestitkam se iskreno pridružuje tudi Slobodna Slovenija!

brez sodelovanja staršev.

Mali otroci so, pod vodstvom Marte Grintal s kitaro, zapeli slovenske pesmice in na koncu obdarili svoje mamice s slovenskimi šopki.

Učiteljica Stazi Mlinar Anton je tudi pozdravila očke in mamic ter se zahvalila za številno navzočnost in prosila za večje sodelovanje staršev doma pri družinskom življaju.

Torej starši, pomagajmo!

Odbor Društva se zahvali za trud vsem učiteljicam: gospodični Lenčki Božnar, Rezki Novak Nemančič, Stazi Mlinar Anton, Gizeli Žumer, Zofiji Štumberger ter Marti Grintal in Davidu Bajdi za podporo pri petju. Iskrena zahvala Jožetu Štirnu, ki je s svojo spremnostjo navzoč pri zvoku in sceni na vseh družvenih prireditvah.

Božidar Bajuk

Dokumenti Rožmanovega procesa

Založba Družina je v torem, 3. novembra predstavila objavljene dokumente sodnega procesa proti škofu Gregoriju Rožmanu. S tem želi prispevati k resnični podobi škofa Rožmana, je na predstavitev dejal urednik založbe Janez Gril. Za objavo knjige Med sodbo sudišča in sodbo vesti so se po njegovih besedah odločili z namenom, da bi o Rožmanu razmišljali bolj trezno.

Ljubljanski nadškof metropolit Alojz Uran, ki je napisal spremno besedo, je na predstavitev spomnil, da je konec decembra 2005 vložil zahtevo po varstvu zakonitosti. Vrhovno sodišče v Ljubljani je 1. oktobra 2007 razveljavilo sodbo Vojaškega sudišča z dne 29. avgusta 1946, s katero je bil Rožman obsojen na odvzem prostoti za 18 let, izgubo političnih in državljaških pravic za deset let po prestani kazni ter zaplembu celotnega premoženja.

Kot je dejal nadškof Uran, je Vrhovno sodišče zadevo vrnilo Okrožnemu sudišču v Ljubljani v po-

novno sojenje, s sklepom Okrožnega sudišča v Ljubljani z 10. aprila letos pa je bil kazenski postopek proti škofu Rožmanu ustavljen. Ta sodna odločitev primer iz „dvorane politično motiviranega in zato montiranega sodnega procesa vrača na pisalne mize zgodovinarjev“, je opozoril. Dosledno zgodovinsko oceno je po njegovih besedah mogoče podati samo na osnovi celotnega in pristnega dokumentarnega gradiva.

Objava pomembnih dokumentov, ki po njegovem opozorilu širi slovenski javnosti večinoma niso znani, naj bi dodatno osvetlila podobo tega ljubljanskega škofa. Precešen del javnosti ga namreč še vedno presoja izrazito enostransko, z vnaprej izdelano črno-belo tehniko, je poudaril.

Med dokumenti je še zlasti omenil seznam oseb, za katere je škof Rožman interveniral med drugo svetovno vojno. Gre za približno 2000 posameznikov in približno 60 skupin, ki so stele tudi do 1000 ljudi, je

povedal. Po njegovih besedah je škof skušal rešiti kar največ življenj, vendar pa je kljub temu, tako Uran, predvsem zaradi svojega nasprovanja komunistični revoluciji, doživljal obsodbe in klevete.

Publikacija po mnenju njenih avtorjev prinaša ključne dokumente v zadevi Rožman, od politično motiviranega sodnega procesa proti njemu pred vojaškim sudiščem v Ljubljani leta 1946 do ustavitev sodnega postopka v letošnjem letu.

Kot je povedal eden od avtorjev Blaž Otrin, knjigo sestavljajo širje deli, in sicer o Rožmanu v vrtincu druge svetovne vojne, o Rožmanovem procesu, del o zahtevi za obnovo procesa, ki zajema obdobje od leta 1995 do 2003, in del o zahtevi za varstvo zakonitosti, ki zajema obdobje od leta 1998 do 2009.

Poleg Otrina so avtorji še Marija Čiprič Rehar, France M. Dolinar in Tamara Griesser-Pečar, prevede latinskih tekstov pa je prispevala Julijana Visočnik.

Najlepše mesto

Novo mesto se ponaša z laskavim nazivom „najlepše rečno mesto v Sloveniji“, ki ga je dolenski prestolnici podelil Švicarski odбор za turistične nagrade.

Župan Mestne občine Novo mesto Alojzij Muhič je ob tej priložnosti sprejel predstavnike Zavoda za turizem Novo mesto, poleg tega pa tudi Anton Podbevšek Teatra, ki so letos prvič sodelovali na Boršnikovem srečanju in odnesli kar dve nagradi.

Novemu mestu, ki je prestižno nagrado prejelo v kategoriji rečnih mest, so turistično nagrado podelili na Mednarodnem turističnem sejmu, ki je v Laganu potekal med 29. oktobrom in 1. novembrom. Ob tej priložnosti so lahko obiskovalci dejala tudi podrobnejše spoznali Novo mesto in njegovo turistično ponudbo. Na stojnici so se predstavili Zavod za turizem Novo mesto, Terme Krka, Kompas Novo mesto in Adria Holidays, podprla pa sta jo Mestna občina Novo mesto in Razvojni center Novo mesto.

Mednarodno priznanje za sodelovanje na sejmu pomeni predstavitev turističnega potenciala, izboljšanje prepoznavnosti na bogatem švicarskem trgu ter promocijo na italijanskih in švicarskih medijih. Švicarski odbor za turistične nagrade pa zagotavlja učinkovito predstavitev izbranih destinacij tako v času sejma

kot tudi skozi vse leto.

Mednarodni turistični sejem v Laganu, italijanskem delu Švice, sicer pripravljajo od leta 1995. Vsako leto konec oktobra se tam zberejo turistični ponudniki z vsega sveta. Letos so na sejmu predstavili približno 500 stojnic različnih turističnih destinacij, na tako imenovanih workshopih pa je sodelovalo 230 agencij.

Direktor Zavoda za turizem Novo mesto Ivo Kuljaj je na današnjem sprejemu o priznanju Novemu mestu kot najlepšem rečenem mestu pri nas med drugim povedal, da so bili vnovič tujci tisti, ki so opozorili na lepote dolenske prestolnice. Ob tem je še poudaril, da nagrada pomeni odgovornost za dobro delo tudi v prihodnjem, saj si na Zavodu za turizem prizadevajo, da bi bila reka Krka spet primerica za kopanje. Ob tej priložnosti pa je Kuljaj razgrnil nekaj načrtov za silvestrovjanje v Novem mestu; med drugim bo na

najdaljšo noč v letu zbrane zabavala novomeška zasedba Dan D, v dolensko prestolnico pa bodo poskušali privabiti čim več obiskovalcev iz vse Slovenije.

Ob tej priložnosti je novomeški župan sprejel tudi ravnatelja Anton Podbevšek Teatra Matjaža Bergerja in glasbenika Petra Penka, saj so n o v o m e š k i gledališčniki na nedavnjem 44. Boršnikovem srečanju prejeli kar dve nagradi za predstavo

Portret neke gospo. Režiser Matjaž Berger je nagrado prejel za avtorski uprizoritveni diskurz, Peter Penko pa za avtorstvo glasbe.

Župan Mestne občine Novo mesto Alojzij Muhič je ob prejetju švicarske turistične nagrade povedal, da je ponosen na še eno priznanje; da je Novo mesto med najlepšimi mesti, kar je potrdila že komisija Entente florale leta 2007. Muhič pa je čestital tudi n o v o m e š k i gledališčnikom in povedal, da je ponosen na uspešno promocijo Novega mesta. Dejal je še, da gre za eno od oblík uresničitve programa Evropske prestolnice kulture. Novomeški župan pa je ob tej priložnosti izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju z Anton Podbevšek Teatrom, saj Mestna občina Novo mesto že prihodnje leto pripravlja prireditvi ob 90-letnici Novomeške pomlad in 65-letnici osvoboditve Novega mesta.

Razstavlja Andrejka Dolinar

S štirimi argentinskimi slikarji tudi naša priznana umetnica razstavlja v Centro Cultural Borges. Odprtje razstave je bilo 28. oktobra. Razstavo se lahko obišče do 18. novembra, od ponedeljka do sobote od 10 do 21. ure; in ob nedeljah od 12. do 21. ure. Naslov razstavnega prostora je: Centro Cultural Borges, Viamonte 525 - 3. nadstropje. Sala 32.

Na dan odprtja, od leve proti desni: dr. Katica Cukjati, Andrejka Dolinar, Branko Zavrtnik, dr. Kristina Toplak iz Slovenije in Marjetka Rožanec Dobovšek.

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Posnemanje

Bodite moji posnemovalci, kakor sem jaz Kristusov, pravi apostol Pavel.

Marsikaj se v življenju naučimo iz posnemanja. Kar vidimo druge, še sami to storimo. Posnemanje je torej en način učenja samega sebe.

Če vidimo dobre zgledje, se lepega naučimo. Pa tudi obratno. Zato nam Pavel daje svoj zgled in pove, da posnema Kristus. S tem pa nam tudi zatrdi, da naj posnemamo samo dobro. Če bomo tako vzgojili sami sebe, bodo tudi drugi mogli posnemati nas. Vse bo, kakor sklenjena veriga, kjer se družijo dobrí, da še druge pritegnejo k temu.

Clovek se vedno tega ne zaveda. Ne misli da druge zapelje v dobro, pa lahko tudi v slabo. Zato je edino prav, da vedno postopa tako, da ga vsi lahko posnemajo. Držal se bo dobrega in to naj zahteva tudi od drugih. Nihče se ne bo zmotil, vsi bodo vsem in v vsem v zgled.

To imenujemo zgledno življenje. Ne samo v besedah in v učenju, ko nas drugi poslušajo. Isto delajmo tudi takrat v našem nastopanju, ko nas drugi vidijo. Pa tudi, ko mislimo, da smo sami in da nas nihče ne

DRUŽINA IN DRUŽBA

Umetnost izpuščanja

Celo življenje moramo nekaj izpuščati, hkrati pa seveda tudi veliko pridobivamo. To, kako znamo izpuščati, je prava umetnost.

O tej umetnosti sem premišljevala, ko sem pred nekaj dnevi srečala gospo, ki se po operaciji raka na dojki pripravlja na kemoterapijo. Povedali so ji, da bo začasno izgubila lase. Seveda ji bodo potem spet zrasli, ampak na to bo morala počakati nekaj časa. Gospa, ki ima res lepe, bujne, dolge lase, ki so bili nekako vse leta njen razpoznavni znak, se bo morala od njih posloviti. Morala sem jo občudovati, kako je na to reagirala: „No, se bom pač od njih poslovila. Morda si jih bom že prej ostrigla in tako po zelo, zelo dolgih letih spremenila frizuro. Od česa vsega se moramo v življenju poslavljati, pa se ne bi mogla od las.“ S takšnim odnosom do življenja ima verjetno tudi najboljše možnosti za ozdravitev.

Vedno mi dobro dene, ko srečam takšne ljudi. Tudi meni je potem laže kaj izpustiti, se od česa posloviti.

Metka Klevišar

SLOVENCI IN ŠPORT

ZMAGE IN EVRI

Minister za šolstvo in šport Igor Lukšič je v prostorih ministrstva v Ljubljani sprejel slovenske športnike, ki so dosegli vrhunske rezultate in medalje na olimpijskih igrah, svetovnih ali evropskih prvenstvih v olimpijskih športih, ter jim izročil tudi enkratne denarne nagrade. Na sprejemu je bil tudi zlati olimpijec Primož Kozmus, ki je dobil največji znesek, 7.000 evrov. Poleg njega si je še dvajset športnikov porazdelilo 69.500 evrov.

NOVICE IZ SLOVENIJE

CENE V OKTOBRU

V Sloveniji so bile cene živiljenjskih potrebščin oktobra za 0,1 odstotka višje kot septembra, je v prvi objavi podatkov sporočil državni statistični urad. Inflacija na letni ravni je že drugič letos znašala nič odstotkov, povprečna letna inflacija pa en odstotek. Zamenjava kolekcij v trgovinah je tudi oktobra zvišala cene obleke in obutve, tokrat za 7,8 odstotka. Oblačila so bila dražja za 9,2 odstotka, obutev pa za 4,9 odstotka.

RICHARD JAKOPIČ

V Mestnem muzeju Ljubljana so ob 140-letnici rojstva impresionista Riharda Jakopiča in ob stoletnici postavitve Jakopičevega umetniškega paviljona v Tivoliju pripravili spominsko razstavo. Postavitev med drugim prinaša številne dokumente, povezane s paviljonom in delno rekonstrukcijo Jakopičevega ateljeja.

VLOM V VOJAŠKO STRELNO SKLADIŠČE

Ročna bomba, ki je bila uporabljena za nedeljski bombni napad v Kranju, izvira iz vломa v skladišče na vojaškem poligonu v Povhovi jami pri Pivki, ki je kar široko odjeknil pred meseci. Policisti so sicer zasegli večjo količino orožja in tako preiskali vлом v skladišče. Na ministrstvu za obrambo so zadovoljni nad razkritjem vlonilcev v skladišče Povhova jama in nad zasegom neeksplopiranih ubojnih sredstev.

BO POTREBEN REFERENDUM?

Ministrstvo za delo je preteklo soboto sprejemalo predloge na osnutek družinskega zakonika, ki je v času javne razprave močno razdelil javnost. Nasprotники dokumenta od vlade pričakujejo, da bo umaknila predlog, ki istospolne skupnosti izenačuje z drugimi družinskimi skupnostmi, sicer napovedujejo referendum. O tem bo odločalo ustavno sodišče, pravi vlada.

NA DOMAČIH TLEH

Slovenski vojaki, ki so bili zadnje mesece na misiji v Afganistanu, so se po večkrat spremenjenih datumih in zapletih z organizacijo prevoza v torek vendarle vrnili v domovino. Letalo ameriške vojske, ki je Slovenski vojski zagotovila brezplačen prevoz domov, jih je prepeljalo na mariborsko letališče. Kot je ob vrnitvi v Slovenijo povedal stotnik Miha Kuhar, sicer povelnik slovenske skupine za usposabljanje afganistanske vojske in namestnik povelnika celotnega slovenskega kontingenta, je od omenjenega kontingenta v Afganistanu ostalo še 16 slovenskih vojakov, celotna misija pa je po njegovih besedah potekala brez večjih težav.

ŠE EN IZSTOP

Iz programskega sveta Radiotelevizije Slovenija (RTVS) je nedavno izstopil pesnik, pisatelj in esejist Jože Snoj. Za takšen korak se je odločil zaradi po njegovem mnenju sporne podelitev letošnje Ježkove nagrade, zato je odstopil tudi kot predsednik žirije za podelitev teh nagrad. — Letošnjo Ježkovo nagrado je dobil pevec in šansonjer Lado Leskovar.

PO SVETU

POGAJANJA

Severna Koreja je v ponedeljek sporočila, da je čas, da se Združene države Amerike odločijo, ali bodo z njo začele dvostranska pogajanja ali ne. Pjongjang pogajanja zahteva kot predpogojo za obnovitev šeststranskih pogajanj o njegovem jedrskem programu.

LONDON-MOSKVA

Britanski zunanjji minister David Miliband se je v ponedeljek v Moskvi sešel z ruskim kolegom Sergejem Lavrovom. V pogovorih sta se strinjala, da bi državi kljub razhajanjem, ki so močno poslabšali njune odnose, lahko našli skupni jezik pri ključnih globalnih vprašanjih. Po srečanju z ruskim kolegom je Miliband povedal, da si bo Velika Britanija še naprej prizadevala za pravico v primeru leta 2006 umorjenega nekdanjega ruskega vohuna Aleksandra Litvinenka, a je hkrati poudaril, da obstajajo druga področja, na katerih Moskva in London lahko sodelujeta.

BLIŽNJI VZHOD

Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je ob obisku na Bližnjem vzhodu pozvala Izrael in Palestince k takojšnjemu nadaljevanju bližnjevhodnih mirovnih pogajanj. Po pogovorih z izraelskim premierom Benjaminom Netanjahujem je poudarila, da zahteva Palestincev po takojšnji ustavitev gradnje judovskih naselbin ni predpogoj za pogovore. Palestinski predsednik Mahmud Abas pa je po srečanju s Clintonovo poudaril, da se Palestinci ne bodo vrnili za pogajalsko mizo brez popolne ustavitev gradnje judovskih naselij.

ZDA-KOLUMBIJA

Združene države Amerike in Kolumbija so v Bogoti

PISALI SMO PRED 50 LETI

BLAGOSLOVITEV CERKVE V SLOVENSKI VASI V LANUSU

Prva slovenska cerkev v Južni Ameriki

Slovenska vas — Villa Eslovena — v Lanusu stoji pred svojim velikim praznikom: pred blagoslovitvijo svoje cerkve, posvečene Mariji Kraljici, ki bo v nedeljo 15. novembra z veliko slavnostjo. Blagoslovil jo bo škof iz Lomas de Zamora prevzvišeni g. Schell ob asistenci slovenskih dušnih pastirjev. (...)

Narejena s slovenskimi močmi. Slovenski misijonarji so posvetili cerkev Mariji Kraljici sveta, tisti Mariji, kakor jo je videla sv. Katarina Laboure v Parizu in ki se kuje na čudežnih svetinjicah: Marija Milosti, z rokami spuščenimi k ljudem, katerim lije tokove milosti, potem pa je dvignila roki in sprejela v dlan ves svet. In ta druga faza videnja je dala povod za enega najnovejših Marijinih praznikov Marije Kraljice, ki ga je ustanovil pred leti pokojni papež Pij XII. in kateri prvo slovensko cerkev posvečujejo slovenski misijonarji v Lanusu. Zamislil slovenskih misijonarjev je dal obliko z načrti g. Hotimir Gorazd, stavbo pa je gradila vsa „vas“ dobesedno vzeto in tako dvigala iz tal svetišče. (...)

T.D.

DAN SLOVENSKE MLADINE

je vsako leto prireditve, ki jo v novembру priredita Slovenska dekliška organizacija in Slovenska fantovska zveza. Na njej dekleta in fantje pokažejo, da poleg kult. udejstvovanja skrbe tudi za telesno vzgojo slovenske mladine ter tako nadaljujejo s tradicijo slovenskih predvojnih mladinskih organizacij doma. (...)

SLOVENCI V ARGENTINI OSEBNE NOVICE

OB 10-LETNICI SLOVENSKE BESEDE

Odbor „Slovenske besede“, ki jo je pred 10 leti ustanovil pok. svetnik Karel Škulj, je v soboto 7. novembra ob 22. uri priredil v prostorih kluba Excelsior kulturno-družabno prireditve v proslavo svojega 10-letnega obstoja in delovanja. (...)

-r

Družinska sreča. V družini Marijana Poštajnar in njegove žene ge. Irme roj. Skubin, se je rodila hčerka, ki jo je krstil dr. Pavle Krajnik v župni cerkvi v Ituzaingo na imo Olga Silva. Botra sta bila ga. Adela Šabič in prof. Vinko Logar. V družini Cirila Obrskal in njegove žene ge. Matilde roj. Košir so tudi dobili hčerko. Pri krstu je dobila ime Marija Matilda. Srečnima družinama naše čestitke.

BARILOCHE

Društvene novice. V zimski sezoni je Slovensko planinsko društvo pripravilo tri kulturne in družabne večere. Junija je predvajal Dinko Bertoncelj barvne posnetke z Antartike, julija je vrtel dr. Lojze Grzetič nekaj filmov iz Slovenije in avgusta je pokazal Ivan Arnšek diapositive (v barvah) iz ekspedicije na Cerro Balmaceda. (...)

Svobodna Slovenija, 12. novembra 1959 — št. 45

podpisali dogovor, ki ameriški vojski za boj proti mamilom in terorizmu omogoča uporabo najmanj sedmih vojaških oporišč v Kolumbiji. Napoved dogovora je že pred meseci v Južni Ameriki sprožila pravo regionalno krizo. Kljub temu, da dogovor nikoli ni prišel v javnost pa je znano, da naj bi veljal deset let in ameriški vojski omogočil prisotnost 800 vojakov in 600 civilistov na kolumbijskih tleh.

GRIPA

Pristojne švicarske službe so sporočile, da bodo državi omemljili cepljenje proti novi gripi s cepivom Pandremix proizvajalca GlaxoSmithKline. S tem cepivom ne bodo cepili nosečnic, otrok in oseb, starejših od 60 let. V Ukrajini pa so v petek zabeležili prvi smrtni primer zaradi nove gripe. V tej državi je sicer nastala prava panika, potem ko je v zadnjih dneh za pljučnico neznanega izvora umrl 30 ljudi.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: eslovenia@sinectis.com.ar en eslovenia@gmail.com

Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Alenka Prijatelj Schiffner, Pavel Brula, Monika Češarek Kenda, Lučka Bergant, Anica Arnšek, Danica Javoršek, Božidar Bajuk, Jože Štirn, Katica Cukjati, Pavla Miklič, Andrejka Dolinar in Mojca Jesenovec. Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

NOTICIAS DEL PERÚ

El pasado 20 de octubre fue creada la Asociación de Eslovenos del Perú, durante la reunión que mantuvieron el embajador Avgustín Vivod y los representantes de la comunidad eslovena de dicho país. El primer presidente de la flamante Asociación es Ivan Prosen. La creación fue posible gracias a los esfuerzos de la embajada de Eslovenia en Buenos Aires, concurrente para la República del Perú, y a la determinación de los eslovenos y sus descendientes que quisieron institucionalizar las reuniones con frecuencia organizadas.

Dos días más tarde, el 22 de octubre, fue la apertura del Consulado de la República de Eslovenia en Lima, Perú. El cargo del Cónsul Honorario fue tomado por Milan Repše. A la apertura oficial del Consulado en Lima, que es el noveno Consulado de Eslovenia en América del Sur, asistieron el embajador de Eslovenia en Argentina Avgustín Vivod, concurrente para el Perú, el Viceministro de Relaciones Exteriores del Perú Embajador Hernán A. Couturier Mariátegui y otros representantes del Ministerio de Relaciones Exteriores del Perú, representantes del Cuerpo Diplomático en el Perú y los representantes de la comunidad eslovena. Con la apertura del Consulado se profundizan las relaciones entre Eslovenia y Perú, las que fueron especialmente reforzadas durante la presidencia eslovena de la UE, cuando el Perú y Eslovenia presidieron conjuntamente la V. Cumbre de la Unión Europea y América Latina y el Caribe, en mayo de 2008. (Pág. 4)

MLADINSKI DAN

El primer domingo de octubre las organizaciones juveniles de Pristava (Castellar) cumplieron un nuevo aniversario. Luego de izar las banderas, el padre Franci Cukjati ofreció la misa que fue preparada por los jóvenes. Durante la jornada, hubo voley femenino y fútbol masculino; en ambos deportes el primer puesto fue para San Justo. El número cultural fue íntegramente realizado por los jóvenes. En él las canciones populares eslovenas tuvieron una gran relevancia, junto con el ingenio de entrecruzar poetas eslovenos y personajes de cuentos infantiles en situaciones cómicas. La creatividad también estuvo en cambiar la melodía de algunas canciones. (Pág. 4)

DIALECTOS ESLOVENOS

Invitamos a la charla "Los dialectos eslovenos hoy en día" a cargo de la Dra. Danila Zuljan Kumar, especialista en la dialectología eslovena del Instituto de la Lengua Eslovena "Fran Ramovs" (El Centro de Investigaciones de la Academia Eslovena de Ciencias y Artes). Esto será el miércoles 11 de noviembre, a las 19 hs. en la Facultad de Filosofía y Letras de la UBA Puán 480, aula 5 (5º piso).

BARILOCHE

Han pasado más de 20 años desde que el padre Branko Jan CM regresó, desde Eslovenia a la Argentina y comenzó con su obra misionera en la nueva parroquia de la Medalla Milagrosa, en la zona más carenciada de Bariloche. Gracias a la obra del padre Branko, durante la crisis de 2002, 1800 personas recibieron un plato de comida cada día. Su trabajo es tanto pastoral como social, pero pone énfasis en anunciar el Evangelio a todos, especialmente a los jóvenes. En estos días, el padre Branko cumplió 50 años de edad y 25 años en el sacerdocio. La colectividad eslovena de Bariloche organizó los festejos, donde participaron todos los niños que aprenden, en diferentes niveles, la lengua eslovena. Agradecieron al padre Branko por la misa dominical en esloveno y por la alegría que lleva consigo y transmite a todos los que lo rodean. (Pág. 5)

MENDOZA

En el centro esloveno de Mendoza organizaron un festejo para los padres, el domingo 26 de octubre. Luego de la misa, los alumnos del curso esloveno sv. Ciril in Metod, presentaron una escena de Mirko Kunčić. Entre otros también actuaron los alumnos del curso superior de idioma esloveno interpretando canciones eslovenas. Hubo recitado en idioma esloveno y castellano, ya que la mayoría de los padres son de origen argentino y es muy grato integrarlos en las actividades. (Pág. 5)

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 180, pri pošiljanju po pošti \$ 245, Bariloche \$ 215; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. **Oblikovanje in tisk:** TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilkos.com.ar

Correo Argentino Suc. 7 FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogataj
H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265
ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiatr. Konzultorji v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnička - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

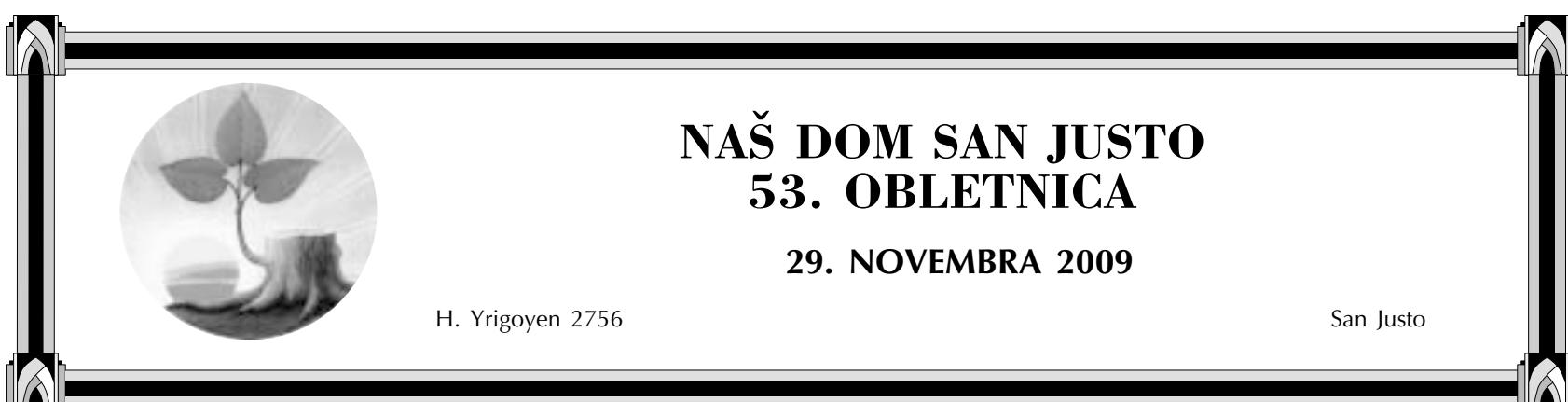
ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Započinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Dra. Ana C. Farreras de Kočar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039 - Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac_te@yahoo.com.ar

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

**NAŠ DOM SAN JUSTO
53. OBLETNICA****29. NOVEMBRA 2009**

San Justo

OBVESTILA

PETEK, 6. novembra: SKA vabi na predstavitev knjige „Buenas Artes“, dr. Kristine Toplak, ob 20. uri v Slovenski hiši.
SOBOTA, 7. novembra: Ga. Marjana Lenarčič bo naučila kako se pripravi „Sushi“, ob 16. uri v Slomškovem domu.
NEDELJA, 8. novembra: Zvezni mladinski dan na Pristavi
ČETRTEK, 12. novembra: Redni sestanek Zveze slovenskih mater in žena ob 16.30 uri. Govorila nam bo gospa Katica Kovač Dimnik o osebnosti škofa Rožmana.
SOBOTA, 14. novembra: Zaključna prireditev tečaja RMB, v Slovenski hiši.
Rast XXXIX vabi na Aloha ples v Našem domu San Justo.
NEDELJA, 15. novembra: 50. obletnica blagoslovitve cerkve Marije Kraljice

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

prodaja službeni avto Mercedes Benz E 220 CDI, letnik 2003 (12.05.2003), sedan plave barve, 4 vrata, ročni menjalnik, 110.000 prevoženih km. Prosimo interesarne, da ponudijo odkupno ceno, na e-mail: vba@gov.si ali na fax: (054-11) 4312-8410.

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija bo tudi letos organizirala šolsko kolonijo. Potekala bo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v cordobskih hribih. Odpotovala bo 1. januarja zvečer in se vrnila 10. januarja zjutraj. Udeležijo se je lahko otroci naših šolskih tečajev od 8. do 13. leta. Vodila jo bo prof. Andrejka Puntar Gaser.

Starše vabimo, naj že sedaj predvidijo vpis svojih otrok v to lepo dejavnost. Podrobnosti v prihodnje. Opazarjamo pa že, da bo število otrok omejeno na en sam avtobus.

Društvo Zedinjena Slovenija

Rast XXXIX vabi na:

Sobota 14. Novembra ob 22:30 uri

V Našem domu v San Justo

Veleposlaništvo Republike Slovenije
Slovenska kulturna akcija

vabijo vse rojake na razstavo

Zedinjena Slovenija**Vojna za obrambo suverenosti v Sloveniji leta 1991**

in predavanje polkovnika doc. dr. Tomaža Klandika načelnika Vojaškega muzeja Slovenske vojske

V petek, 20. novembra ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše, R.L. Falcón 4158

ČETRTEK, 19. novembra:

ZSMŽ iz San Martina vabi na mesečni sestanek, ob 16. uri v Domu. Govoril nam bo arh. Jure Vombergar o življenu škofa dr. Gregorija Rožmana. Vsi lepo vabljeni!

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. uri v Slovenskem domu v Carapachayu.

OSEBNE NOVICE

Smrt

Umrl je v Capitalu Janez Boltežar (67). Najpočiva v miru!

PORAVNAJTE NAROČNINO!**DAROVALI SO**

V dobrodelni sklad Zvezze slovenskih mater in žena je daroval N.N. Martin Coronado 200.- pesov. Bog plačaj!

Museo conventillo Centro cultural Marjan Grum

La noche de los museos, 14-11-2009 de 21 a 02 hs

De 21 a 22 hs - Teatro "El patio del Conventillo"

Exposición de
N. Beatriz Coralán y Marjan Grum
Garibaldi 1429 - LA BOCA
Auspicia el Gobierno de la Ciudad Autónoma de Buenos Aires

Parroquia Virgen de la Medalla Milagrosa, San Carlos de Bariloche

ki jo vodi slovenski duhovnik č.g. Branko Jan sporoča, da bo otvoritev rekreativnega in športnega centra in blagoslovitev novega objekta v nedeljo 22. novembra 2009 ob 11 s sv. Mašo, ki jo bo daroval bariloški škof Mons. Fernando Maletti, s somaševanjem dr. Antona Stresa, nadškofa pomočnika (koadjutor) mariborske nadškofije. Vsi lepo vabljeni, da se nam pridružite osebno ali duhovno, še posebno bariloški Slovenci. Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki ste pripomogli, da so se te naše sanje uresničile. Priporočamo se v molitev in pomoč.

Sobral y Ruta 258 | 8400 San Carlos de Bariloche | República Argentina
Tel in Fax (54) 02944 427 411
<http://medallamilagrosabariloche.org>

57. SKUPNI MLADINSKI DAN

60. OBLETNICA SDO-SFZ

Nedelja 8. novembra

8:00 Začetek tekmovanja

11:15 Dviganje zastav

11:30 Sv. maša

13:00 Kosilo

19:30 Kulturni program

Nato prosta zabava

Slovenska Pristava, Rep. de Eslovenia 1851

Zvezni odbor SDO-SFZ